

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,
Explanatio Catechismi Catholici**

Macherentinus, Johannes

Colon., 1612

Primvs Articvlvs Credo in Deum Patrem omnipotentem Creatorem cœli &
terræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39397

EXPLICATIO

Cap. 7.

Cap. 45.

versantur Christiani vel Catholici (vt est in 6 Synodo & Concilio Moguntino) esse non queant.

Quamobrem vero symbolum dicitur?

Huic fidei professioni, symboli nomen imposuerunt, à militari simbolo ratione deducta, quo cõmitones ab hostibus dignoscuntur. Soli quippe Christiani atque Catholici hoc symbolo rectè vtuntur, & ad sincerum germanumque Apostolorum sensum profitentur: Infideles, siue qui à Christianæ Religionis cultu omninò alieni sunt, vt Gẽtiles atque Iudæi, prorsus ignorant. Hæretici verò quosdam articulos vel penitus negant, vel interpretationibus deprauatis in nouas alienasq; sententias detorquent. Neque vlla vnquam extitit hæresis, quæ non hoc symbolo damnari potuerit, vnde & veteres hoc symbolum magni fecerunt, & plerique eruditè exposuerunt.

Trinius li.

l. c. 2. Epi-

phanus

hæresi. 73.

In quot partes diuiditur symbolum?

In tres iuxta tres Deitatis personas: & in duodecim articulos tum ex numero duodecim Apostolorum, tum ob duodecim diuersa argumenta quæ credenda, proponuntur.

Hieron. ad

Panachiū.

PRIMVS ARTICVLVS

Credo in Deum Patrem omnipotentem
Creatorem cœli & terræ.

Quot sunt huius articuli partes?

Duz

Duæ, altera qua in diuina natura vnitatē credimus, altera, qua primam Deitatis personam.

Leo ep. 13. Sermon. 1. de passione Domini. Maximus Tauri. ser. de tradit. Symb.

C R E D O

Quid primum exigitur ab eo qui ad Deum vult accedere?

Prima vox, quæ ad Deum accedenti proponitur, est, non scire, non videre, non operari, sed credere; quæ vox toties, ijs qui baptismatis Sacramento inicianitur, repetitur & commendatur.

Quæ est vis huius verbi?

Verbum hoc (CREDO) duplicem nobis conditionem innuit. Primò, firmissimū assensum, certissimamque notitiam. Secundò, obscuritatem, quia nobis res illa, quæ creditur, non est euidens & clara: Non enim clarè videmus in vnitae substantiæ tres personas, in vna Christi persona duas naturas, in hostia sacra Christi verum corpus.

August. de fide & Symbolo. Ruffi. ad Laurent. de expositione Symboli.

Estne eorum quæ credimus veritas nobis certa, licet euidens non sit?

Certissima: nam de his quæ fide credimus, certiores sumus, quam de his quæ oculis videmus; vtpote pro quibus sanguinē profunderē, & extrema quæque perpeti parati sumus.

Vnde in nobis hæc certitudo?

A regula omnis veritatis exploratissima, Deo omnipotente: Ideo namque credimus,

A 2 quia

quia Deus dixit, ut vero Deum dixisse credamus, partim externis indubitatisq; signis inducimur, qualia sunt miracula, in fidem veritatis edita, constantia in fide sanctorum martyrum; consensus in eadem fide totius per orbem Ecclesiæ: longa & nunquam interrupta ab ipsis Apostolis in eadem fide ad nostrum vsque æuum deducta successio: aliaque quæ enumerat B. Augustinus: Partim ex dono fidei diuinitus infuso, sine quo cætera omnia non sufficiunt, ut impellant hominis voluntatem ad res, quæ vi sensuum in animum manifestè non inducuntur, firmiter assentiendum: si quidem intellectus, quod euidencia perspicuè non videat, à voluntate est ad credendum inclinandus.

Cap. 4.
contra E.
pistolam
fundamē.
si.

I N D E V M.

Quid est in Deum credere?

Ita fidem illi habere ut primæ summæq; veritati à qua omnis pendet veritas, & in qua bonum vniuersum rerum omnium creatarum sit collocatum. Itaque etsi hominem credimus esse, & homini loquenti credamus, solus tamen Deus est in quē credimus.

Hoc nomen Deus quid insinuat?

Simplicissimam quidem naturam, sed quæ sit infinitæ nihilominus perfectionis, immensæ pulchritudinis, potentæ, sapientia,

tiæ, charitatis. In qua est, quicquid est bonum, à qua tanquam ex fonte omne bonum dimanat, sine qua nullum bonum, consistere suoque in statu conseruari, potest.

Quid de Deo credendum?

Hanc diuinam naturam, & Deum ipsum vnum esse. Non enim sunt duo infinite perfecta, quod in vno infinito omnis insit perfectio.

Quos colligis ex hac explicatione fructus?

Discimus primo, Christiani hominis officium: nimirum non inuestigare rationes eorum quæ fide nobis credenda ab Ecclesia præscribuntur, sed simplici cordis modestia, veraque integritate assentiri; memores antiqui nominis Christianorum, quo discipuli vocabantur, vt ne magistri, aut contentiosi disputatores esse videantur; sed ab Ecclesia magistra, quam Christus constituit *columnam & firmamentum veritatis*, fidem accipiant, & veritatem omnem (quam illa à Spiritu sancto edocta est) addiscant.

*Iacob. 3.
1. Cor. 11.*

*1. Tim. 3.
Ioc. 16.*

Secundò, discimus terrena hæc bona cõtemnere, animumque & desiderium omne in Deum conuertere, in quo est omne bonum; quo enim magis vacui erimus affectu bonorum huius vitæ, eo capaciores erimus bonorum diuinorum; dummodo exigui temporis moram sustinere ne grauemur;

A 3 cum

cum omne tempus huius vitæ sit valde exiguum, eiusque exitus in singulas horas sit expectandus.

 P A T R E M

Altera pars articuli quid explicat?

Primam personam in diuinis, quæ dicitur atque est Pater, quia eiusdem substantiæ atque naturæ Filium ex se produxit, nō creando vel faciendo, sed gignendo, diuino atque admirabili modo.

Nunquid sancti Angeli, atque homines iusti, Deum Patrem suum appellant?

Vtique: Est namque ipsorum Pater, non natura, sed similitudine quadam, tanquam in filios hæreditatisque cœlestis participes adoptati; excellentiori tamen ratione, atque homines adoptantur ab hominibus: hi enim nihil interius reuera à parentibus accipiunt; sancti autem participes efficiuntur diuini spiritus, donique spiritualis gratiæ Dei; qua consortes redduntur quodammodo diuinæ naturæ.

 O M N I P O T E N T E M .

Cur primo loco attribuitur Deo omnipotentia?

Primum, quod eam in mundi creatione, ante cætera exhibuerit, tum ne Christiani de Dei potentia ambigant & disputent. In

hac

hac tamen proprietate etiam ceteræ intelligendæ veniunt, quod omnia sciat, quod omnia prospiciat, omnia prouideat.

*Estne & Filius & Spiritus sanctus
omnipotens?*

Est sane: quandoquidem æqualis omnibus in rebus est potestas tribus personis: sed omnipotentia potissimum Patri tribuitur, tanquam summæ Trinitatis principio, cui conuenit dicere, dicendoque per Filium sapientiam, in charitate, quæ est Spiritus sanctus, cuncta creare atque producere.

Quam parit hæc fides utilitatem?

Magnum solamen adfertur pijs Christianis, quod patrem habeant in cælis qui omnia possit. Quo enim patens maiori est potentia, eo filijs prolixus minori que cum difficultate, quacunque in necessitate succurrit. Discimus præterea *altiora nobis non querere, & fortiora non scrutari, quia potens est Deus superabundanter facere quàm petimus aut intelligimus: semper Deo displicuerunt scrutatores maiestatis, qui ex suo intellectu metiuntur Dei potentiam.*

*Eccle 3.
Ephes 3.
Proue. 25.
Psal. 77.*

CREATOREM.

Qua in re suam declarauit Deus omnipotentiam?

Insigni creationis opere, quo in gratiam nostri

A 4

nostri

nostri vniuersam hanc mundi machinam, cunctasque res in ea creatas, produxit, & iussu solo sic ex nihilo effecit, vt non aliter omnes ab ipso dependeant, atque lumē huius aëris à luce solis: Nisi enim Deus continenter hoc ipsum quod sumus conseruaret, in nihilum redigeretur, omnis creatura.

COELI ET TERRÆ.

Quod Cælum & quam terram à Deo condita confitemur?

Cœli nomine accipienda veniunt omnia cœlestia corpora, & spirituales naturæ. Angeli nimirum omnes, qui à Deo cum cœlis conditi sunt, quorum quidam statim à Deo auersi, in hæc inferiora ex cœlis exciderunt.

Terra, dicuntur omnia terrena elementa, & mixta.

Cælum cur priorem in confessione locum obtinet?

Priori loco cœlum nominatur, tum quod & habitatoribus præstantius; tum quod finis vltimus, ad quem Deus hominem formauit, quem primo loco intendit, & hominem parauit; Terra enim non vt perpetua habitatio, sed vt via tantum & medium, quo in cœlum tenditur, nobis est facta.

Quid hinc discimus?

Ex animo diligere Deum, in eiusq; gloriam

SYMPOLI APOSTOLICI. 9

riam omnia referre, qui tanta potentia tam
eximia in nostri gratiam effecit, cœlum in
quo perpetuò summis gaudijs & incredibi-
li lætitia maneamus, terram cum omnibus
quæ in ea sunt creaturis & commoditatibus,
ne quid nobis in hoc itinere desit.

SECVNDVS ARTICVLVS.
ET IN IESVM CHRISTVM
Filiū eius vnicū Dominum
nostrum.

*Sufficitne fide cognoscere Deum creatorem re-
rum omnium?*

Post hominis lapsum non sufficit: sed ne-
cessarium præterea illius habere notitiam,
per quem redempti sumus, vt humano ge-
neri pace summi æternique Patris concilia-
ta, in eius gratiam duceremur. Hic est Filius
Dei secunda in Trinitate persona, non mi-
nus atque pater verus Deus, sicuti vocula
(IN) significatur: De quo agit hic articulus,
& quinque sequentes.

I E S V M.

Quod est nomen Redemptoris nostri?

Hæc persona, quæ sola humanam natu-
ram assumpsit, sola quoq; accepit proprium
nomen, & id quidem valde conueniens of-
ficio, nempe I E S V S, hoc est, saluator. Quo-

A 5 tics